

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.851/2014/7.szám

A Kúria a felperesnek a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság alperes ellen fogyasztói panasz tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. június 5. napján meghozott 12.K.27.014/2014/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 9. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.014/2014/8. számú ítéletét, az alperes 2013. október 22-én meghozott HAJ-2617-3/2013. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

A peres felek az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 15.000 (tizenötezer) forint kereseti részilletéket és 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati részilletéket.

A le nem rótt további 15.000 (tizenötezer) forint kereseti részilletéket és 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati részilletéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Egy magánszemély 2012. december 21-én vette át a felperesi web shopban vásárolt Apple Iphone5 készüléket. A készülék pixelhibásan érkezett meg, ezért másnap a fogyasztó megjelent a felperes üzletében. A fogyasztó állította, hogy cserét kért, de ettől elzárkóztak, kizárólag szervizelésre vették volna át a készüléket. A felperes azt állította, hogy a panasznak azért nem tudtak eleget tenni, mert a fogyasztó magát személyi azonosító okmányokkal beazonosítani nem tudta, a vásárlás tényét sem tudta okiratokkal igazolni. A fogyasztói panaszról ezért december 22-én jegyzőkönyv felvételére nem került sor.

2012. december 27-én a fogyasztó visszament ugyanabba az üzletbe, ismét cserét kért, az akkor felvett jegyzőkönyvben rögzítették a hibát „pixel hiba”-ként, valamint az érvényesíteni kívánt igényt „72 órás csere” megjelöléssel. A kifogás rendezésének módjaként „várakoztatás”-t írtak. Az indoklásba „készlethiány miatti várakoztatás”-t tüntettek fel.

A fogyasztó 2013. február 18-ig hiába várt a kifogás rendezésére, ezért személyesen megjelent ismételten az üzletben és a vásárlók könyvébe rögzítette a panaszát. Erre a felperes 2013. március 20. napján postára adottan küldött írásbeli választ, amelyben úgy fogalmazott, hogy a „72 órás csereigényt” elutasítja.

A fogyasztó 2013. március 28-án panaszt nyújtott be a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Fogyasztó-védelmi Felügyelőségénél.

Az elsőfokú hatóság a 2013. július 23-án kelt XI-O-001/00828-0002/2013. számú határozatát a felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2013. október 22-én meghozott HAJ-2617-3/2013. számú határozatával – a 250.000 forint fogyasztóvédelmi bírság kiszabásáról szóló rendelkezés érintetlenül hagyásával – részben megváltoztatta, kötelezte a felperest, hogy a fogyasztók első alkalommal bejelentett minőségi kifogásakor minden esetben vegyen fel jegyzőkönyvet, továbbá a jótállási igényérvényesítéskor minden esetben a 15 napos határidő betartására törekedjen. Arra is kötelezte a felperest, hogy a panaszkezelés során ne adjon a fogyasztók részére a határidőkkel kapcsolatosan megtévesztő tájékoztatást.

A másodfokú határozat indokolása szerint a felperes megsértette a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézéséről szóló 49/2003.(VII.30.) GKM rendelet (a továbbiakban: GKM.r.) 3.§ (1) bekezdését, amikor a panaszosnak mint fogyasztónak a 2012. december 22-én előterjesztett minőségi kifogásáról nem vett fel jegyzőkönyvet. Az alperes álláspontja szerint a felperest ez a kötelezettség a fogyasztói szerződés fennállásának bizonyítottságától függetlenül terhelte. Kifejtette a másodfokú hatóság, hogy amennyiben a felperes érvelése elfogadható lenne és a GKM.r. 3.§ (1) bekezdése szerinti jegyzőkönyv felvételére nem lenne köteles, abban az esetben is jegyzőkönyvben kell rögzítenie a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 17/A.§ (2) bekezdése értelmében a fogyasztó panaszát.

Megállapította továbbá az alperes, hogy a felperes a 2012. december 27-én jegyzőkönyvben rögzített minőségi kifogás kapcsán nem törekedett a GKM.r. 4.§ (2) bekezdésében foglalt legfeljebb 15 napos határidőn belül történő intézkedés megtételére, ugyanis 2012. december 27-től a vásárlók könyvébe történő panasz beírásáig semmilyen intézkedést nem tett.

Harmadsorban azt állapította meg az alperesi hatóság, hogy a felperes a vásárlók könyvébe írt panaszbejegyzésre adott válaszlevelében megtévesztő tájékoztatást adott, amikor a „72 órán belül” szóhasználatkal élt a „3 munkanapon belüli” szóhasználat helyett a csereigény érvényesítése kapcsán, mert a két fogalom nem azonosítható egymással, tartalmukban eltérnek. A 151/2003.(IX.22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7.§-a ugyanis 3 munkanapon belül érvényesített csereigényt szabályoz.

Az elkövetett jogsértésekre tekintettel a másodfokú hatóság szintén indokoltnak tartotta a bírság kiszabását, amelynek összegét a jogsértéssel arányban állónak találta, ezért abban a tekintetben az elsőfokú határozatot „helybenhagyta”.

Az alperesi határozat felülvizsgálata iránt a felperes keresetet nyújtott be, melyben arra hivatkozott, hogy 2012. szeptember 22-én az üzletben megjelent fogyasztó panaszát szóban orvosolták, tájékoztatták az igényérvényesítés módjáról, feltételeiről, amelyet a fogyasztó tudomásul vett. Jegyzőkönyv felvételére nem kerülhetett sor, mert a fogyasztó nem rendelkezett sem számlával, sem jótállási jeggyel, az előfizetői szerződést sem mutatta be, személyes okmányai sem voltak nála. Állította, hogy a GKM.r. 4.§ (2) bekezdése csak hozzávetőleges határidőt szabályoz, ezért annak megsértésére sem kerülhetett sor. Kifogásolta továbbá, hogy az alperes az Fgytv. 17/A.§ (2) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja alapján a fogyasztó részéről 2012. december 22-én előadottakat panasznak minősítette. Állította, hogy a szóbeli kommunikációt nem lehet panasznak tekinteni, nem bizonyított, hogy 2012. december 22-én a fogyasztó panaszt, kifogást terjesztett volna elő. Állította továbbá, hogy a fogyasztót nem tévesztette meg, csak ugyanazt a szóhasználatot használta, amelyet a fogyasztó a vásárlók könyvébe beírt panaszában használt. Sérelmezte, hogy a bírság kiszabását a hatóság nem támasztotta alá bizonyítékokkal, a mérlegelés okszerűtlen, a bírság egyébként sem áll arányban a megállapított jogsértésekkel. Kifogásolta az Fgytv. 45/A.§ (1)-(2) bekezdéseinek, (3) bekezdés g) pontjának, 47.§ (1) bekezdés a), b), c), i) pontjainak és a (4) bekezdésének a megsértésére, továbbá a még alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7.§ (1) bekezdésének a megsértésére tett megállapításokat. Állította, hogy ezeknek a jogszabályi rendelkezéseknek, kötelezettségeknek nem alanya. Az alperes összemosza a megtévesztő tájékoztatást a háromnapos csere követelményével. A készülék nem lett leadva cserére, csereigény érvényesítésére nem került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kifejtette, hogy az nem volt vitatott, hogy a fogyasztó 2012. december 22-én a felperes üzletében járt, a web shopban vásárolt mobiltelefonnal kapcsolatos kifogását adta elő. A fogyasztói

kifogásról a GKM.r. 3.§ (1) bekezdése alapján a felperes jegyzőkönyvet lett volna köteles felvenni. A panaszos az Fgytv. 2.§ a) pontja alapján fogyasztónak minősül a fogyasztói szerződés fennállásának bizonyítottóságától függetlenül, kifogása minőségi kifogásnak minősül. Amennyiben a panaszosnál nem is volt a személye azonosítására alkalmas okirat vagy a vásárlás tényét igazoló más bizonyíték - a bíróság megállapítása szerint -, a felperesi ügyintéző ennek ellenére a számítógépes adatbázis alapján a fogyasztó személyazonosságát megállapíthatta volna, a készülék eredetét tisztázhatta volna, ezért a jegyzőkönyv felvételének elmulasztása jogsértő volt. A bíróság szerint az alperes helytállóan fejtette ki, hogy amennyiben a fogyasztó nem minőségi kifogást, hanem panaszt terjesztett volna elő, abban az esetben sem lett volna mellőzhető az Fgytv. 17/A.§ (2) bekezdése alapján jegyzőkönyv felvétele.

A bíróság ténymegállapítása szerint a felperes nem ismerte a 2012. december 27. napján felvett jegyzőkönyvet, azonban a közigazgatási eljárásban becsatolt jegyzőkönyv egyértelműen tanúsította azt, hogy a fogyasztó december 27-én minőségi kifogást terjesztett elő. Ezzel összefüggésben a felperesnek a GKM.r. 4.§ (2) bekezdésében foglalt határidőben kellett törekednie a fogyasztó kifogásának orvoslására. Ennek a felperes 2013. február 18. napjáig nem tett eleget.

A bíróság szerint azt az alperes helytállóan állapította meg, hogy a felperes a 2013. március 20-i válaszlevelében nem az R. 7.§-ában foglalt szóhasználatot alkalmazta, a „72 órán belül” szóhasználat alkalmas volt a fogyasztó megtévesztésére.

Az elsőfokú bíróság a bírság összegét is arányban állónak tartotta az elkövetett jogsértésekkel, megállapítva, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-a megsértésre nem került.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat hozatalát vagy az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Rendkívüli jogorvoslati kérelmében kifejtette, hogy a bíróság az ítéletében azt elismerte, hogy a felperes a 2012. december 27. napján felvett jegyzőkönyvet nem ismerte. A bíróság ezt a jegyzőkönyvet az első tárgyaláson előterjesztett bizonyítási indítványára szerezte be, azt csak a perben tartott második tárgyaláson kapta kézhez másolatban és csak akkor került abba a helyzetbe, hogy a jegyzőkönyv másolatot megvizsgálja. A bíróság a perben tartott második tárgyaláson a tárgyalást berekesztette. A felperes ezt követően indítványozta az eredeti jegyzőkönyv beszerzését, illetve állította, hogy a jegyzőkönyvmásolat valódisága megkérdőjelezhető, mert azt olyan dolgozó írta alá a felperes részéről, aki a kérdéses napon nem volt a felperes

munkavállalója. Állította továbbá, hogy a jegyzőkönyv kitöltési gyakorlata is a bemutatott okiratmásolattól eltérő, mert a jegyzőkönyvet vagy teljesen kézzel, vagy teljesen géppel állítják elő, így a félig kézzel, félig géppel írt jegyzőkönyv valódisága ez okból is megkérdőjelezhető. Ezzel kapcsolatban sérelmezte, hogy a bíróság a Pp. 145.§ (3) bekezdése alapján nem nyitotta meg újra a tárgyalást, bizonyítási indítványának megfelelően nem szereztette be az eredeti jegyzőkönyvet a Pp. 163.§ (1) és (2) bekezdése, 197.§-a alapján. A bíróság a bizonyítékokat sem vetette egybe a Pp. 206.§ (1) bekezdése szerint, nem mérlegelte a Pp. 206.§ (2) bekezdése alapján, hogy az alperes a per egyetlen tárgyalásán sem jelent meg. Sérelmezte, hogy a bíróság az ítéletét egyoldalúan, az alperes által előadottakra alapozta. A bíróság nem indokolta meg a Pp. 221.§ (1) bekezdésének megfelelően, hogy a felperes által kért bizonyítást miért mellőzte. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a hatóság - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján - kérelemre indult eljárásban csak a kérelemben kifogásolt elemeket vizsgálhatja, ezért a hatóság - erre irányuló kérelem hiányában - nem is vizsgálhatta volna, hogy történt-e megtévesztő kereskedelmi gyakorlat. Ezt a jogsértést a bíróság sem észlelte, megsértve ezzel a Pp. 339/B.§-át. Utalt arra is, hogy a panaszos használta a vásárlók könyvébe történő beírása során a „72 óra” kifejezést, erre reagálva használták ugyanezt a szófordulatot a válaszukban. A panaszost, fogyasztót nem tévesztették meg, tisztában volt a 3 munkanapos cserelehetőséggel, a jótállási igénye érvényesítése határidejével. Sérelmezte továbbá, hogy az ítélet nem döntött a keresetben hivatkozott, a GKM.r. 4.§ (2) bekezdése és az R. 7.§-a szerinti igényérvényesítés kérdéskörében, továbbá az Fgytv. 45/A.§, 47.§ és a Ptk. 7.§ (1) bekezdése megsértésének kérdésében, továbbá a bíróság mérlegelési szempontjainak hiányára vonatkozó kereseti kérelmről, megsértve ezzel a Pp. 213.§ (1) bekezdését. Állította, hogy 2012. december 22-én a fogyasztó szóbeli tájékoztatást kapott, nem volt bizonyított, hogy minőségi kifogást terjesztett volna elő. A fogyasztó számla, illetve jótállási jegy hiányában nem bizonyította a fogyasztói szerződés megkötését, így azt sem, hogy őt fogyasztónak kellene tekinteni. Az ítélet ezért jogsértően tartalmazza, hogy az üzletben megjelent személyt fogyasztónak kell tekinteni a fogyasztói szerződés fennállásának bizonyíthatóságától függetlenül. Ez ellentétes a GKM.r. 2.§-ában foglalt rendelkezéssel és az R.-ben foglalt, a jótállási igényérvényesítés szabályával. A termék eredetét a panaszosnak, a fogyasztónak kell igazolnia. A panaszosnál sem jótállási jegy, sem egyéb dokumentum, sem a személyazonosságát igazoló okirat nem volt, ezért jegyzőkönyv felvételére nem kerülhetett sor. A panaszost szóban tájékoztatták a jogairól, lehetőségeiről, aki ezt tudomásul vette és az üzletből eltávozott. Nem felel meg a valóságnak, hogy a panaszost arról tájékoztatták volna, hogy a készüléket kizárólag szervizelésre

hajlandóak átvenni. Arról tájékoztatták, hogy a készülékből nem rendelkeznek készlettel és az igényét a GKM.r. szerinti határidőn belül kell érvényesítenie.

A felperes szerint az alperes az Fgytv. 17/A.§ (2) bekezdését és a (3) bekezdés a) pontját jogsértően alkalmazta, a Ket. 1.§ (1)-(2) bekezdésébe ütközően, kiterjesztően értelmezve ezeket a rendelkezéseket, mert a fogyasztó nem kifogásolta az eljárásukat, a tájékoztatást tudomásul véve távozott, így a panasz előterjesztése nem volt bizonyított, ezáltal a GKM.r. 3.§ (1) bekezdését nem sérthette meg. Az a körülmény, hogy a történetekre utóbb a fogyasztó másként emlékszik, nem értékelhető a terhükre, különösen akkor nem, hogyha a felperes nyilatkozata a fogyasztóétól eltér és két egymással ellentmondó nyilatkozat áll rendelkezésre, amelyeket az alperes a Ket. 50.§ (6) bekezdésébe ütközően értékelt. Hivatkozott arra is, hogy az Fgytv. 17/A.§ (2) bekezdése, (3) bekezdés a) pontja nem tartalmaz a felperest terhelő kötelezettséget. Előadta továbbá, hogy a másodfokú határozat nem tartalmazza a mérlegelési körülményeket, a mérlegelési szempontokat, a mérlegelés pedig okszerűtlen, a bírság kiszabása nem indokolt, annak mértéke is túlzott értékű az arányosság követelményébe ütköző. A bíróság a Pp. 339./B.§ rendelkezésébe ütközően járt el, amikor jóváhagyta az alperes hiányos tartalmú, jogsértő határozatát.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Eljárási kifogásként arra hivatkozott, hogy a Pp. 340/A.§ (2) bekezdés b) pontja szerint a bírságot kiszabó határozat ellen felülvizsgálati kérelem nem terjeszthető elő, ezért a felülvizsgálati eljárásnak nincs helye.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül, melynek eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint kisebb részt alapos, nagyobb részt alaptalan.

A Kúria elsődlegesen az alperes eljárási kifogása tárgyában döntött. A Pp. 340/A.§ (2) bekezdés b) pontja szerint az egymillió forintot meg nem haladó összegű bírságot kiszabó határozat ellen felülvizsgálatnak nincs helye. A fenti rendelkezés csak abban az esetben alkalmazható, ha a felülvizsgálni kért határozat csak bírságfizetési kötelezettséget ír elő. A perbeli esetben az alperes a 250.000 forint összegű bírságfizetési kötelezettségen túlmenően egyéb jogkövetkezményeket (kötelezéseket) is alkalmazott a határozatában, ezért a fenti rendelkezés alapján a felülvizsgálat előterjesztése nem kizárt.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a bírósági felülvizsgálat során csak olyan jogszabálysértés vizsgálható, amelyet a bíróság által elkövetett jogszabálysértésként jelöl meg a felülvizsgálati kérelemmel élő peres fél. A rendkívüli jogorvoslati eljárásban a bíróság nem az alperes eljárását és az alperes által elkövetett jogszabálysértéseket vizsgálja. Mindezek alapján azok a kifogások, amelyek a felülvizsgálati kérelemben kifejezetten csak az alperes eljárásával kapcsolatban kerültek előterjesztésre, a felülvizsgálati eljárásban érdemben nem vizsgálhatók, ezért a Kúria nem vizsgálta a Ket. 50.§ (6) bekezdésének, a Ket. 1.§ (1)-(2) bekezdéseinek, az Fgytv. 17/A.§ (2) bekezdésének, a (3) bekezdés a) pontjának megsértését. Hangsúlyozza továbbá a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelemben olyan új jogszabálysértés nem jelölhető meg, amelyre a fél a keresetében nem hivatkozott, ezért arra vonatkozóan az ítélet döntést sem tartalmazhatott. A felperes a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott először arra, hogy az alperes a Ket. 3.§ (2) bekezdés a) pontját megsértette, ezzel összefüggésben a bíróság a Pp. 339/B.§-át megsértve járt el. A Kúria ezt a jogsértést érdemben mindezek alapján nem vizsgálhatta.

A bizonyítás körében előterjesztett jogsértések kapcsán a Kúria a következőkre mutat rá. A 2012. december 22-én történő ügyféli megjelenés kapcsán - és erre a felperes helytállónan hivatkozott - két ellentétes nyilatkozat állt rendelkezésre arról, hogy a fogyasztó minőségi kifogást előterjesztett-e vagy csak szóbeli tájékoztatása történt meg az igényérvényesítés határidejéről, annak módjáról. Ezt a két ellentétes nyilatkozatot sem az alperes, sem az elsőfokú bíróság nem ütköztette, és a Pp. 206.§ (1) bekezdése értelmében az egyéb bizonyítékokkal sem vette össze. A Kúria álláspontja szerint életszerű, hogy a fogyasztó a december 21-én átvett, pixelhibás készülékkel kapcsolatban másnap a felperes üzletében megjelent és a hibás teljesítésre hivatkozott. Életszerű az is, hogyha a fogyasztó nem viszi magával a személyének beazonosítására szolgáló okiratokat, továbbá a fogyasztói szerződés megkötését sem bizonyítja, a felperes nem tud intézkedni az előterjesztett igény kapcsán, csak tájékoztathatja arról a fogyasztót, hogy a személye azonosítása és az áru megvételét igazoló dokumentumok birtokában tud a GKM.r. 2.§-a és az R. 4.§ (1) bekezdése alapján intézkedni és a minőségi kifogás tárgyában eljárni. Mivel a fogyasztó az üzletből anélkül távozott, hogy kifogásolta volna a vásárlók könyvébe történő beírással, hogy a minőségi kifogását nem rögzítették jegyzőkönyvbe, csereigényét nem teljesítették, a Kúria álláspontja szerint mindezek a körülmények arra utalnak, hogy 2012. december 22-én a fogyasztó tájékoztatása történt meg, akkor a fogyasztó minőségi kifogást nem terjeszthetett elő, de panaszt sem. Hangsúlyozza a Kúria, hogy a GKM.r. 2.§-a megköveteli a minőségi kifogás előterjesztéséhez legalább az ellenérték megfizetését igazoló bizonylat bemutatását, ezért semmilyen, a vásárlás tényét igazoló okirat hiányában a minőségi

kifogás nem terjeszthető elő, jegyzőkönyv felvétele nem tehető kötelezővé. A felperes személyi okmányok hiányában a fogyasztó azonosítására nem köteles és nem is kötelezhető. Ilyen gyakorlat megkövetelése visszaélésekre teremtene lehetőséget.

Arra a tényre, hogy december 22-én a fogyasztót csak tájékoztatták, utal az is, hogy a fogyasztó a 2012. évben a december 23-26. napjáig tartó munkaszüneti napokra tekintettel, ugyanaznap már nem jelent meg ismételten a felperes üzletében, de a munkaszüneti napok elteltét követő első munkanapon, 2012. december 27-én ismételten elment a felperes üzletébe. Ekkor a minőségi kifogását a három munkanapos határidőn belül előterjesztette.

Mindebből következően - a Kúria megállapítása szerint - a 2012. december 22-én történő megjelenéssel kapcsolatban első alkalommal bejelentett minőségi kifogás előterjesztése nem volt megállapítható, a felperesnek jegyzőkönyvet felvennie nem kellett, mert a fogyasztó a szükséges okiratokkal, fogyasztói szerződéssel nem tudta jogszerűen a minőségi kifogását előterjeszteni. Személyes okmányok és fogyasztói szerződés, illetve annak igazolására benyújtott egyéb okirat hiányában a felperesnek nem kellett jegyzőkönyvet felvennie. A felperes tehát ekkor a GKM.r. 3.§ (1) bekezdésében foglaltakat nem sértette meg. Be nem azonosítható személy panaszát sem rögzítheti jegyzőkönyvben az Fgytv. 17/A.§-a alapján. A fogyasztó, ha sérelmesnek tartotta a felperes december 22-i eljárását, a vásárlók könyvébe tett panasszal kérhette azt orvosolni. A GKM.r. 3.§ (1) bekezdésének, az Fgytv. 17/A.§-ának megsértését az alperes és az elsőfokú bíróság is törvénysértően állapította meg.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a fogyasztó 2012. december 27-én a felperes üzletében ismételten megjelent, ekkor minőségi kifogásáról jegyzőkönyv felvételére került sor. A felvett jegyzőkönyv másolata a minőségi kifogás előterjesztését jogszerűen igazolja, ezért a minőségi kifogás kapcsán a felperesnek a GKM.r. 4.§ (2) bekezdése alapján az ott meghatározott, legfeljebb 15 napos határidőben kellett volna törekednie a fogyasztó igényének megfelelően a készülék kicserélésére. A felperes ezt elmulasztotta, a jegyzőkönyvben előterjesztett minőségi kifogás kapcsán semmilyen intézkedést nem tett a fogyasztónak a 2013. február 18. napján előterjesztett, a vásárlók könyvébe rögzített panaszáig. Megjegyzi e körben a Kúria, hogy a jogerős ítélet valóban nem döntött a Pp. 213.§ (1) bekezdésébe ütközően a keresetben előterjesztett, a GKM.r. 4.§ (2) bekezdése és az R. 7.§ rendelkezése felperes által állított helytelen értelmezéséről, ez a jogsértés azonban a Kúria megállapítása szerint az ügy érdemére nem hatott ki, mert a felperes félreértelmezte az alperes határozatát. Az alperes nem a GKM.r. 4.§ (2) bekezdését mosta össze az R. 7.§-ával, mindössze arról foglalt állást, hogy a felperes 2013. március 20-i

válaszlevele nem az R. 7.§-ában foglalt szóhasználatot alkalmazta és ezzel tévesztette meg a fogyasztót arról, hogy az igényérvényesítésnek mi a pontos határideje. Ennek kapcsán az alperes jogszerűen kötelezte a felperest arra, hogy a panaszkezelés során ne adjon megtévesztő tájékoztatást a határidők tekintetében, a jogszabály szerinti megjelölést alkalmazza minden esetben. Nem menti a felperest az a hivatkozása, hogy a kérelmező által használt kifejezést használta ő is a válaszlevelében. A felperesnek a jogszabály pontos ismerete tükrében nem a fogyasztói szóhasználathoz kell igazodnia, hanem a jogszabály szerinti pontos megfogalmazást, a jogszabály szöveghű időtartam megjelölését kell a válaszlevelében közölnie a fogyasztóval. A „72 órán belüli” szóhasználat egyébként nem fedí le és nem felel meg a „három munkanapon belüli” határidőre vonatkozó előírásnak.

A Kúria nem osztotta a felperesnek a Pp. 145.§ (3) bekezdése, 163.§ (1)-(2) bekezdése, 197.§-a, 206.§ (1) és (2) bekezdései megsértésére vonatkozó állítását. A berekesztett tárgyalást a bíróság a Pp. 145.§ (3) bekezdése alapján csak abban az esetben nyithatja meg újból, ha valamely kérdés további tárgyalása mutatkozik szükségesnek. Ennek megítélése a bíróság feladata, amennyiben nem tartja szükségesnek a tárgyalás berekesztése után előterjesztett kérelemre további bizonyítás lefolytatását, a tárgyalást újból nem kell megnyitnia. A Kúria egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a Pp. 145.§ (3) bekezdésében foglalt további bizonyítás, a tárgyalás megnyitásával nem volt szükséges. A felperes által üzletkörében kiállított okirat, aláírással és bélyegzővel ellátottan a Pp. 196.§ (1) bekezdés d) pontja alapján magánokiratnak minősül. A perbeli esetben - a jegyzőkönyv-másolat szerint - a felperes által cégszerűen, szabályszerű formában került aláírásra az okirat, azt a fogyasztó is ellátta kézjeggyével. Ennek az okiratnak a létét a felperes a közigazgatási eljárásban tagadta, mert azt állította, hogy az irattárában ilyen irat nem található, és anélkül, hogy a közigazgatási eljárásban betekintett volna a közigazgatási iratokba, csak a perben kérte annak beszerzését és tekintette meg ezt az okirati másolatot. Az elsőfokú határozat indokolásának első bekezdése tényként rögzítette ezt az okiratot, mint meglevő bizonyítékot, így arról a felperesnek tudomással kellett bírnia, ahogy a másodfokú határozat 7. oldalának utolsó bekezdése és 8. oldalának első bekezdése is ugyanezen okirat értékelésével foglalkozott. A felperesnek tehát már a közigazgatási eljárás során módja lett volna arra, hogy a közigazgatási iratok közé becsatolt, 2012. december 27-i jegyzőkönyvről másolatot kérjen. A felperes ezt elmulasztotta és a perben az 5. számú jegyzőkönyv szerint a részére átadott okiratmásolattal kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy „erre a jegyzőkönyvre nyilatkozni nem tud, további bizonyítási indítványa nincs, többet előadni nem kíván”. Mindebből következően az elsőfokú bíróságnak a tárgyalás berekesztéséig előterjesztett

nyilatkozatokat kellett értékelnie a Pp. 206.§ (1) bekezdése alapján, erre az okiratra nézve szükségtelen volt további bizonyítás lefolytatása, mivel annak valóságtartalmát sem a közigazgatási eljárásban, sem a perben a tárgyalás berekesztéséig nem vonták kétségbe. Az okirat valótlanságára irányuló bizonyítási indítvánnyal a felperes elkésett. Az okirat másolata is bizonyító erővel bír, és az a felperes terhére esik, hogy a cégszerű bélyegzőjét állítása szerint arra nem jogosult dolgozója vagy volt dolgozója használta. A fogyasztó számára ez nem felismerhető körülmény, ő 2012. december 27-én a minőségi kifogását időben és jogszerűen előterjesztette. Ahogy a fogyasztónak arról sem kellett tudomással bírnia, hogy a felperes ügymenetében milyen módon történik a jegyzőkönyv kitöltése. Mindezek alapján a Kúria bizonyítottanak tekintette, hogy a felperes a 2012. december 27-én felvett jegyzőkönyvhöz képest a jótállási igényt nem a GKM.r. 4.§ (2) bekezdése szerinti határidőben intézte, nem az előírt határidőben törekedett annak elintézésére.

A felperes kifogásolta, hogy a keresetében előterjesztett, az Fgytv. 45/A.§, 47.§, a Ptk. 7.§ (1) bekezdése kapcsán állított jogsértésről az elsőfokú bíróság nem döntött, az ítélet indokolást erre nézve nem tartalmaz. A felperes megalapozottan hivatkozott a Pp. 213.§ (1) bekezdése megsértésére, az elsőfokú bíróság erről a kereseti kérelemről nem döntött. Ez a jogszabálysértés a Kúria álláspontja szerint azonban nem hatott ki az ügy érdemére, mert az Fgytv. 45/A.§ és 47.§ rendelkezései nem a felperes által megsértett rendelkezésekként kerültek rögzítésre az alperesi határozatban, hanem csak a hatósági eljárás szabályait rögzítve kerültek be a határozat indokolásába. Az alperes határozata a Ptk. 7.§ (1) bekezdésére nem is hivatkozott, így annak megsértése sem kerülhetett szóba. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az elsőfokú bíróságnak a keresetben kifogásolt jogsértések kapcsán azt kell vizsgálnia, hogy az alperes másodfokú határozatában a keresetben állított jogsértések bekövetkeztek-e. Az elsőfokú határozatban felhívott, de a másodfokú határozat által már nem hivatkozott jogszabály megsértése a bírósági eljárásban nem vizsgálható.

A felperes keresetében a határozat mérlegelését is kifogásolta, állítva, hogy a határozat nem tartalmaz mérlegelési körülményeket, és az ezt kifogásoló kereseti kérelemről az elsőfokú bíróság nem döntött. Az elsőfokú ítélet sommásan annyit tartalmazott, hogy az alperes határozata a Pp. 339/B.§-a értelmében megfelel a mérlegelési jogkörben hozott határozattal szemben támasztott követelményeknek. Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmének e körben elterjesztett valamennyi eleméről nem döntött a Pp. 213.§ (1) bekezdésébe ütközően, így nem döntött a keresetben kifogásolt mérlegelési körülmények hiányáról, a bíróság arányosságáról sem foglalt állást, a sommás indokolás nem felel meg a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglalt előírásnak. Mivel a Kúria a

felülvizsgálati kérelmet részben megalapozottnak találta, az alperes által megállapított három jogsértésből csak kettőt talált megállapíthatónak, ezért a fennmaradt két jogszabálysértéshez igazodóan a kiszabott bírság nem tekinthető jogszerűnek. Az alperes határozata nem felel meg az Fgytv. 47.§ (5) bekezdésében foglaltaknak, abból sem a mérlegelés szempontjai, sem az egyes mérlegelési szempontok értékelésének módja nem állapítható meg, de mivel a bírság három jogsértéshez igazodóan került meghatározásra, ezért ez a hiányosság a megállapításon túlmenően orvoslásra nem kerülhetett, mert a hatóságnak a bírság kiszabásáról a két jogsértéshez igazodóan kell újból döntenie.

Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet, a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Az új eljárás során az elsőfokú hatóságnak a felülvizsgálati ítéletben megállapított két jogszabálysértésre tekintettel kell ismételtén a fogyasztó panaszáról döntenie és az általa alkalmazott jogkövetkezményt megfelelően indokolva alkalmaznia, bírság kiszabása esetén az Fgytv. 7.§ (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell a mérlegelés szempontjairól számot adnia.

A Kúria pervesztesség és pernyertesség arányát közel azonos mértékben állapította meg, ezért úgy rendelkezett, hogy a peres felek az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik (Pp. 81.§ (1) bekezdése). Ennek megfelelően a Kúria az eljárás illetékét is megosztotta felek között és a felperest a Pp. 78.§ (1) bekezdése, 81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte kereseti részilleték és a felülvizsgálati részilleték megfizetésére, míg a további kereseti részilletéket és felülvizsgálati részilletéket az alperes személyes illetékmentessége folytán 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. május 6.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr. Márton

A kiadmány hitelül:

tisztviselő